

Литература:

1. Актуализация содержательного наполнения курса дисциплины «Иностранный язык» на стоматологическом факультете / Е. Г. Липатова, А. Х. Всеволодова, А. Ю. Белка [и др.] // Современные проблемы науки и образования. – 2022. – № 6-1. – С. 38.
2. Al-Lami, H. M. B. The main features of English academic and professional medical discourses / H. M. B. Al-Lami // Philology. Theory & Practice. – 2024. – Vol. 17, No. 5. – P. 1572–1576.
3. Разводовская, Я. В. Актуальные компоненты коммуникативной компетенции современного врача в рамках профессиональной деятельности на иностранном языке / Я. В. Разводовская // Актуальные проблемы медицины : сб. материалов итоговой научно-практической конференции (14 февраля 2025 г.) / отв. ред. И. Г. Жук. – Гродно : ГрГМУ, 2025. – С. 321–322. – 1 CD-ROM.
4. Окулич-Казарин, В. П. О возможности управления высшим образованием в Казахстане на основе предпочтений потребителей образовательных услуг / В. П. Окулич-Казарин, Б. Х. Кусанова, Ж. Т. Ерняязова // Международный журнал гуманитарных и естественных наук. – 2019. – № 8 (1). – С. 106–114.

ПРАФЕСІЙНА АРЫЕНТАВАНАЕ НАВУЧАННЕ БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ СТУДЭНТАЎ-МЕДЫКАЎ СРОДКАМІ ІНТЭРАКТЫЎНЫХ МЕТАДАЎ

Сняжыцкая А. С.

Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт
г. Гродна, Рэспубліка Беларусь

Выкарыстанне выключна традыцыйных метадаў навучання ў адукацыйным працэсе прыводзіць, у прыватнасці, да таго, што студэнты прымаюць інфармацыю, якую прапануе выкладчык, пазбягаючы самастойнага разгляду пытанняў. Такі падыход не дазваляе правільна вырашыць пастаўленую задачу, дайсці да яе сутнасці.

Навучальны працэс, заснаваны на выкарыстанні інтэрактыўных метадаў навучання, арганізуецца з улікам удзелу ў ім усіх студэнтаў. Структураўтваральнай прыкметай інтэрактыўных метадаў навучання з'яўляецца ўзаемадзеянне навучэнцаў з вопытам жыццядзейнасці, які ў іх ёсць. У ходзе сумеснай работы ідзе абмен ведамі і ідэямі. Ствараецца асаблівая атмасфера адукацыйных зносін, якая характарызуецца адкрытасцю, узаемадзеяннем удзельнікаў, назапашваннем сумеснага вопыту, магчымасцю ўзаемакантролю [1].

Такая форма арганізацыі вучэбнага працэсу садзейнічае фарміраванню і развіццю самастойнасці, адказнасці за прыняцце рашэнняў. Гэтыя якасці падкрэсліваюць статус кампетэнтнага работніка на рынку працы і спрыяюць сацыялізацыі асобы.

Узаемаадносіны ў прафесіі ўрача маюць першараднае значэнне, паколькі яны вызначаюць давер і супрацоўніцтва паміж урачом і пацыентам, а таксама паміж калегамі (урач – урач, урач – медсястра), што наўпрост уплывае на эфектыўнасць лячэння, канец захворвання і агульны дабрабыт пацыента. Гэтыя адносіны патрабуюць ад урача не толькі прафесійных ведаў, але і эмпатыі, умення мець зносіны, улічваць індывідуальныя асаблівасці пацыента і падтрымліваць камандную працу.

На наш погляд, адным з цікавых метадаў навучання, які арыентаваны на больш шырокае ўзаемадзеянне навучэнцаў не толькі з выкладчыкам і аднаго з адным, дазваляе выявіць вопыт навучэнцаў па пэўнай тэме, пашырыць прадстаўленне кожнага студэнта да агульнага бачання тэмы групай, з'яўляецца метада «Алфавіт» Л. Кажухойскай [2].

Разгледзім выкарыстанне гэтага метаду пры выкладанні курса «Беларуская мова: прафесійная лексіка» студэнтам Гродзенскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта – пераклад навуковых тэкстаў (або асобных слоў і спалучэнняў слоў) з рускай мовы на беларускую і наадварот (у рамках наступных тэм: «Тэрміны і назвы медыка-біялагічных спецыяльнасцей, раздзелаў клінічнай медыцыны. Назвы спецыялістаў у клінічнай медыцыне. Назвы метадаў абследавання і назвы метадаў лячэння», «Медыцынская тэрміналогія ў медыка-дыягнастычнай справе», «Медыцынская тэрміналогія ў лячэбнай справе», «Заліковая работа на веданне тэрміналагічнага мінімуму»).

Звычайна колькасць студэнтаў на занятках складае 23–25 чалавек. Час на правядзенне заняткаў з дапамогай дадзенага метаду складае 70–80 хвілін. У якасці абсталявання выкарыстоўваецца тэхналагічная карта – некалькі лістоў фармату А4, на якіх зверху ўніз з левга боку запісаны маркерам беларускі алфавіт (за выключэннем літар, з якіх не могуць пачынацца словы); 4–5 маркераў розных колераў (у залежнасці ад колькасці груп).

Першы этап. Студэнты па свайму жаданню дзеляцца на 4–5 груп, атрымваюць тэхналагічныя карты (па адной на кожную групу). Ім неабходна напісаць як мага больш слоў і тэрмінаў медыцынскай тэматыкі, запоўніўшы тэхналагічную карту з левага боку, дзе размешчаны літары алфавіта. Правы бок карты на дадзеным этапе не запаўняецца.

Студэнтам неабходна ўпісаць маркерам насупраць кожнай літары алфавіта словы-асацыяцыі, якія пачынаюцца з гэтай літары. У тэхналагічную карту дазваляецца запісаць ад аднаго да некалькіх паняццяў.

Запаўненне тэхналагічнай карты заканчваецца тады, калі на кожную літару алфавіта запісана хаця б адно слова-асацыяцыя або спалучэнне слоў (напрыклад: *А* – адамаў яблык, альяс; *Б* – барабанная перапонка, блукаючы нерв, балюча, брыво; *В* – вялікагаленачны, валяр'ян, вар'яцтва, вага, вока і г. д.).

Пасля запаўнення тэхналагічныя карты вывешваюцца на дошку. Прадстаўнікі ад груп па чарзе агучваюць запісаныя словы.

Другі этап. Пасля запаўнення карты заданне ўскладняецца: трэба перакласці напісаныя словы і спалучэнні слоў з беларускай мовы на рускую, запісаўшы пераклад насупраць кожнага паняцця (на правым баку карты).

Трэці этап. Выкладчык разам з прадстаўнікамі ад кожнай групы падлічвае колькасць перакладзеных слоў і словазлучэнняў. Перамагае каманда, якая выканае заданне хутчэй, напіша як мага больш слоў-асацыяцый і без памылак зробіць пераклад гэтых слоў з беларускай на рускую мову.

Чацвёрты этап. Выкладчык прапануе студэнтам прааналізаваць (па жаданню, у залежнасці ад часу, які застаўся на занятках) асабісты ўзровень валодання матэрыялам, ацаніць свой уклад у сумеснай дзейнасці падчас выканання задання, вызначыць важнасць дадзенага метаду працы на ўроку для сябе і для групы.

Заўвагі. 1. Метад «Алфавіт» дастаткова працаемкі. Часта для выяўлення наяўных ведаў па пытанні дастаткова правесці тры этапы. 2. Сярод прапанаваных паняццяў могуць быць любыя тэрміны, прадметы, з’явы, прозвішчы вядомых вучоных-медыкаў, маральныя паняцці і г. д., якія складаюць змест паняцця «медыцына».

Перад правядзеннем такіх інтэрактыўных заняткаў студэнты знаёмяцца са зместам тэрміналагічнага мінімума, які размешчаны ў электронным вучэбна-метадычным комплексе «Беларуская мова: прафесійная лексіка», а таксама з паняццямі і тэрмінамі згодна тэмы заняткаў, у рамках якіх прымяняецца метадыка «Алфавіт».

Такім чынам, інтэрактыўныя метады садзейнічаюць больш глыбокаму разуменню і запамінанню вучэбнага матэрыялу, кожны студэнт аказваецца ўцягнутым у актыўны пазнавальны працэс; развіваюць эмацыйную сферу асобы; фарміруюць працоўныя і сацыяльныя навыкі, а таксама – адказнасць за ўласныя дзеянні. Усе гэта спрыяе развіццю паспяховай і гарманічна развітой асобы.

Акрамя таго, фарміруюцца надпрадметныя кампетэнцыі: камунікацыйныя, арганізацыйна-кіраўніцкія, рэфлексійныя, уменні і навыкі працы ў камандзе (выказваць і адстойваць асабісты ці групавы пункт гледжання), уменне нестандартна думаць, самастойна прымаць рашэнні і інш.

Літаратура:

1. Кашлев, С. С. Интерактивные методы обучения : учеб.-метод. пособие / С. С. Кашлев. – Мн. : ТетраСистемс, 2013. – 224 с. – ISBN 978-985-536-377-5. – URL: <https://ibooks.ru/bookshelf/361100/reading> (дата обращения: 15.10.2025).

2. Педагогические игротехники: копилка методов и упражнений / Л. С. Кожуховская, И. И. Губаревич, Н. В. Масюкевич, И. В. Познякова ; под общ. ред. Л. С. Кожуховской. – Мн. : Изд. Центр БГУ, 2010. – 233 с. – URL: https://youthworker.by/images/_library/Педагогические%20игротехники (дата обращения 09.10.25).